

Innhold

Forord 11

KAPITTEL 1 OFFENTLIGHET: IDEALER, REALITETER OG TILFELLET NORGE

- Historien om skillet mellom det offentlige og det private 17
- Habermas og tesen om offentlighetens strukturforvandling 21
- Habermas og Norge 26
- Offentlighet og demokrati 29
- Demokrati som livsform: den kulturelle offentligheten 38
- Offentligheten som prosjekt: medie- og kulturpolitikk 39
- Offentlighetens historie – i Norge 42

KAPITTEL 2 FØR 1814: STYRTE OG KRITISKE OFFENTLIGHETER

- Folk på offentlige steder 55
- Å drepe etter lovboka 57
- Bygdetinget 60
- Kirkebakken 63
- Én tro og fullstendig lydighet 65
- En offentlighet som tjente staten 68
- Stadsmusikantene 70
- Avisenes trange kår 72
- Litterære pustehull 75
- Skoler for kritisk sans 77
- Klubber og selskaper 80
- Opplysning over pipen, kruset og skålen 83
- Kodet kritikk 85
- Elitens opposisjon mot eneveldet 86
- De lovlydige opprørerne 91
- Kongetro eller Københavns skyld? 93
- Hans Nielsen Hauge og vennene hans 96
- Kvinner skal ikke «fremstilles offentlig» 97

Patriotismen som hyllest og kritikk 101
Eneveldet går under 105

KAPITTEL 3 1814–1840: LANDETS BESTE MENN

En politisk dimensjon 113
Politisk samtalerom 115
Trykkefrihet, forsamlingsfrihet 118
Innsyn og åpenhet 121
Frihet og fornuft 125
Forsvar av Grunnloven 127
Opplyst allmennvilje 129
Rådslagning 133
Eiendom og uavhengighet 136
Unntak for kvinner ... 138
... og høye herrer 139
Ideal og realitet 141
Anonymitet 144
Personfeide 146
Statsborgeren og bondestortinget 148
Valglov og fordekt agitasjon 152
Demokrati og representasjon 155
Selskapskultur 159
Avprivatisering 163
Leilighetsdiktning 166
Dilettantenes gullalder 171
Politikk og poesi 173
Intimisering 176

KAPITTEL 4 1840–1890: DET NORSKE SLAGSMÅLSPARADIS

Offentlige programmer 183
Anonymitetsretten 184
Jødeparagrafen 185
Nye lesere i by og bygd 186
Opplysning og oppdragelse 187
«Arbeidsmandens Oplysning og bedre Fremtid» 188
Illustrerte ukeblader 190

Ukeblader og kulturell offentlighet 191
Offentlighet som kranglekultur 195
«Morgenbladets Einvelde» – vekst og fall 198
Kommunikasjon og sivilisasjon 199
Assosiasjonene og offentligheten 203
Klikkdannelser 205
Den politiske offentlighetens hus 206
Et sivilsamfunn 206
Mot en partipresse 208
Folkemøter og et offentlig spektakkel 210
Et regimeskifte 212
Det moderne gjennombrudd 214
Fra privat selskapelighet til offentlige skueplasser 216
Billedkunst og offentlighet 222
Kristianiabohemen 225
Tid for konfrontasjon 227

KAPITTEL 5 1890–1940: MASSENES TIDSALDER

Landet, hovedstaden og offentligheten 231
Den kulturelle offentligheten omkring århundreskiftet 235
1905 i den norske offentligheten 239
Hvem skal slippe inn? 244
Partipresse og kommersialisering 249
Signaler nedenfra 253
Demonstrasjonstoget – «arbeiderklassens Gesamtkunstwerk» 256
Folkebevegelser slår leir 258
Arbeiderbevegelsens første leiroffentlighetsfase: *Utenfor* 259
Norskdomsrørslas leiroffentlighet blir til 261
Arbeiderbevegelsen fra leiroffentlighet til regjeringsmakt 268
Nytt medium, nye tider: film og kino 274
Det nasjonale 282
Det nasjonale ytre høyre 285
Sosiale spørsmål 288
Motsetninger i den kulturelle offentligheten 290
Samlingen av offentligheten: kringkasting 294
De lange linjene 299

KAPITTEL 6 1940-1945: ERFARINGER MED DET TOTALITÆRE

- Ensretting og isolasjon 305
- Radiokuppet 307
- Nyordningen 308
- Pressen og sensuren 312
- Radiokrig 316
- Undergrunnspressen 318
- Teatersensur og skuespillerstreik 322
- Motstand i kinomørket 323
- Plakat og parade 326
- Norge ble aldri fascistisk 331

KAPITTEL 7 1945-1960: ETTPARTISTATENS MANGE STEMME

- Fellesprogrammet 337
- Partipressen og Verdens Gang 338
- Opinionsformulering 341
- Rettsoppgjør 342
- En folkekom? 344
- Kald, nesten varm krig 349
- Kultursviker 352
- Fredstidens litteratur 353
- Bruksessays for en kald tid 356
- Det Norske Studentersamfund 359
- Gylne program-år 361
- Fornorskning 365
- De dypere stikk 367
- Språkstrid 372
- Tungetaledebatten 376
- Helvetesdebatten 377
- Mykle-saken 379
- Den nye lettsindigheten 381

KAPITTEL 8 1960-1980: «VEKK HERFRA, DET ER MITT MÅL»

- Norge på 1960- og 70-tallet: babyboom og nye tider 391
- Fjernsynet – nytt sentrum i offentligheten 395
- Partipressen, journalismen og statlige inngrep i mediemarkedet 406

Kulturpolitikken: nasjonal kultur mot utenlandsk popkultur 409
Det antiautoritære oppbruddet 413
Seksuell revolusjon i offentligheten 418
Fra lukket selskap til åpen kamp og stolthet: De homofile står fram 423
Studentersamfundet, Minerva og Institutt for samfunnsforskning 426
Fra freds- og fritenkerforlag til venstresidens tenketank 429
Nye politiske tema, nye politiske former 433
Den kalde krigen og Fredskontoret 434
Miljøbevegelsen 438
Avkolonialisering, apartheid og tennisaksjonen på Madserud 438
Vietnamkrigen og *teach-ins* 441
Den første tv-krigen 443
Slettemarkstriden: bildekunst og ytringsfrihet i 1965 445
Modernismens politisering 449
Teaterradikalismen: politisk gruppeteater 456
Blokkpolitikk og samfunnskritikk 458
En ny kvinneoffentlighet vokser fram 460
Kampen om norsk medlemskap i EEC/EF/EU 468
Nye partier på begge kanter: AKP, SV – og Anders Lange 472
Grenser for offentlighet: politirazzia og fengselsdommer 475
Samene stiger fram 478
Offentlighetens makt 481

KAPITTEL 9 1980–2000: LIBERALISERING OG DIFFERENSIERING

Sambaen er løs! 487
Kringkastingsmonopolets fall: Ny infrastruktur for offentligheten 493
Grenser for liberalisering: infrastrukturen fram mot digitaliseringen 497
«Århundrets kulturdebatt» og et forandret NRK 502
Jappetid på glanset papir 507
Det kvinnelige publikummet og populærkulturen 509
Fra partipresse til pengepresse 514
«TV-iseringa» av politikken og aktivismen 518
Norskhet, nasjonalisme og framveksten av et flerkulturelt samfunn 523
Nye urbane subkulturer og kampen om det offentlige rommet 539
Ytringsfriheten og Lund-kommisjonen 548
Konklusjon 548

KAPITTEL 10: 2000-2017 DIGITALE TIDER

Omskiftelige tider	553
En ny mediehverdag	555
Avisene i krise - hva skjer med en sulteføret vaktbikkje?	559
Klikk og kritikk	565
«Kringkastingen er død.» Leve kringkastingen!	570
Fra «Heihei, hallo :D» til «Lik og del hvis du er enig!»	573
Innvandringen og debatten om den	577
Intimisering, iscenesettelse og strategisk kommunikasjon	586
Virkelighetslitteratur og tv-serieboom	593
Tenketanker og litteraturhus	598
Grunn til engstelse?	605
Overvåkning	606
Lange linjer og langsomme endringer	608
Noter	614
Litteratur	632
Bildeliste	648
Stikkord	649